

УДК 343.14

DOI <https://doi.org/10.32782/yuv.v3.2024.36>**Л. Щербина,**

кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник,
директор науково-організаційного центру
Національної академії Служби безпеки України

НАСЛІДКИ НЕРОЗСЕКРЕЧУВАННЯ УХВАЛ СЛІДЧОГО СУДДІ, НА ПІДСТАВІ ЯКИХ ПРОВОДИЛИСЯ НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ, ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІ АБО КОНТРРОЗВІДУВАЛЬНІ ЗАХОДИ, ДЛЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ДОКАЗУВАННЯ

Постановка проблеми. Важливість питання використання результатів негласних методів отримання інформації в кримінальному провадженні обумовлена його вагомністю для цієї сфери. Застосування таких методів вимагає, з одного боку, нормативно визначеного правового інструментарію, а з іншого – використання здобутих результатів з максимальною ефективністю. Можливість застосування негласних методів розслідування та використання отриманих завдяки їм результатів в кримінальному провадженні передбачена не лише у вітчизняному законодавстві, але і в міжнародних правових актах. Так, в Рекомендації № Rec (2005) 10 Комітету Міністрів Ради Європи «Про особливі методи розслідування» тяжких злочинів, у тому числі терористичних актів» від 20 квітня 2005 р., державам-членам ЄС рекомендовано удосконалити кримінальну політику та національне законодавство таким чином, щоб дозволити застосування негласних методів розслідування та зробити їх доступними для компетентних органів в тому обсязі, який необхідний в демократичному суспільстві для ефективного кримінального розслідування та переслідування [1].

В Україні зазначені методи розслідування застосовуються у формі негласних слідчих (розшукових) дій (далі – НСРД), що здійснюються у кримінальному провадженні, а також негласних оперативно-розшукових або контррозвідувальних заходів (далі – ОРЗ, КРЗ), які проводяться у межах, відповідно, оперативно-розшукових та контррозвідувальних справ. Значна частина цих негласних дій і заходів здійснюється у виключних випадках на підставі ухвали слідчого судді.

Так, відповідно до ч. 2 ст. 246 КПК України, НСРД проводяться виключно у кримінальних провадженнях щодо тяжких або особливо тяжких злочинів, якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб. Передбачені ст.ст. 260 «Аудіо-, відеоконтроль особи», 261 «Накладення арешту на кореспонденцію», 262 «Огляд і виїмка кореспонденції», 263 «Зняття інформації з електронних комунікаційних мереж», 264 «Зняття інформації з електронних інформаційних систем», в частині дій, що проводяться на підставі ухвали слідчого судді, 267 «Обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого

володіння особи», 268 «Установлення місцезнаходження радіообладнання (радіоелектронного засобу)», 269 «Спостереження за особою, річчю або місцем», 269-1 «Моніторинг банківських рахунків», 270 «Аудіо-, відеоконтроль місця», 274 «Негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження» КПК України НСРД здійснюються виключно на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням прокурора або слідчого, погодженого з прокурором [2].

Згідно ч. 3 ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», ОРЗ здійснюються виключно з метою запобігання вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину, запобігання і припинення терористичних актів та інших посягань спеціальних служб іноземних держав та організацій, якщо іншим способом одержати інформацію неможливо [3], а КРЗ, відповідно до п. 6 ч. 2 ст. 7 Закону України «Про контррозвідувальну діяльність», проводяться виключно з метою попередження, своєчасного виявлення і припинення розвідувальних, терористичних та інших посягань на державну безпеку України, або отримання інформації в інтересах контррозвідки [4]. Такі ОРЗ і КРЗ, як негласне обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, аудіо-, відеоконтроль особи, аудіо-, відеоконтроль місця, спостереження за особою, зняття інформації з електронних комунікаційних мереж, електронних інформаційних систем, накладення арешту на кореспонденцію, здійснення її огляду і виїмки та установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу проводяться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженого з прокурором.

Здобуті під час проведення НСРД, ОРЗ і КРЗ результати, за відповід-

них умов, можуть використовуватися у кримінальному провадженні максимально повно і ефективно, не обмежуючись лише доказуванням [5, с. 32-42; 6, с. 536-539]. Відповідно до ч. 1 ст. 256 КПК України, протоколи щодо проведення НСРД, аудіо-, або відеозаписи, фотознімки, інші результати, здобуті за допомогою застосування технічних засобів, вилучені під час їх проведення речі й документи або їх копії можуть використовуватися в доказуванні на тих самих підставах, що і результати проведення інших слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування. У свою чергу, згідно п. 4 ч. 2 ст. 99 КПК України, матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп осіб, зібрані оперативними підрозділами з дотриманням вимог Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», за умови відповідності вимогам цієї статті, є документами та можуть використовуватися в кримінальному провадженні як докази. Відповідно до п. 4 ч. 2 ст. 99 КПК України та усталеної слідчої і судової практики матеріали КРЗ, які містять фактичні дані, що мають значення для кримінального провадження, також використовуються в кримінальному процесуальному доказуванні як докази-документи.

Проте, використання результатів НСРД, ОРЗ і КРЗ у кримінальному процесуальному доказуванні, в окремих випадках, буває ускладнене низкою чинників, серед яких нерозсекречування або несвоєчасне розсекречування ухвал слідчого судді про дозвіл на проведення згаданих негласних дій і заходів. Зазначений недолік суттєво знижує обсяг використання результатів таких дій і заходів як доказів у кримінальному провадженні, що зумовило потребу в дослідженні цього питання та пошуку можливих шляхів його вирішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемним питан-

ристання цих матеріалів як доказів після проведення таких дій, у випадку, якщо розголошення цих відомостей не завдасть шкоди національній безпеці України. (п.п. 5.9, 5.27 Інструкції 2012 р.). У свою чергу, матеріальні носіїв інформації щодо здійснення ОРЗ або КРЗ підлягають розсекреченню лише у випадку ухвалення рішення щодо необхідності та можливості їх використання у кримінальному процесуальному доказуванні.

Розсекречені носії інформації щодо проведення згаданих негласних дій і заходів знімаються з обліку в режимно-секретному органі та долучаються до матеріалів кримінального провадження в порядку, визначеному КПК України. До розсекречених документів, як і до інших матеріалів кримінального провадження, доступ надається в порядку ст. 290 «Відкриття матеріалів іншій стороні» КПК України.

З огляду на особливості унормування цього питання в чинних нормативно-правових актах розсекречуванню підлягають лише матеріали, отримані в результаті проведення НСРД, ОРЗ і КРЗ, протоколи й інші оперативні документи з відповідними додатками до них. Водночас, обов'язку одночасно з цим розсекретити рішення (ухвалу слідчого судді), на підставі якого проводилися такі негласні дії або заходи, у відповідних законодавчих чи інших нормативно-правових актах не передбачено. Зазначена прогалина в правовому регулюванні цього питання негативно позначається на правозастосовній діяльності, оскільки суд та учасники кримінального провадження позбавляються можливості своєчасно перевірити і оцінити законність й обґрунтованість проведення уповноваженими суб'єктами негласних дій і заходів та правомірність тимчасового обмеження окремих прав людини, стосовно яких вони здійснювалися. За таких обставин також неможливо з'ясувати, чи відповідають протоколи й інші оперативні документи, що містять фактичні дані,

завдяки яким встановлюється наявність чи відсутність фактів та обставин, які мають значення для кримінального провадження, як докази вимогам допустимості.

Зважаючи на зазначене, досить поширеними є випадки подання захисниками під час підготовчого провадження або судового розгляду клопотань про визнання протоколів згаданих негласних дій і заходів недопустимими доказами, які обґрунтовуються відсутністю у матеріалах кримінального провадженні відповідних рішень, на підставі яких вони проводилися. При цьому, судді зазвичай відмовляють у задоволенні таких клопотань з наступних підстав:

1) оцінка доказів з огляду на допустимість здійснюється в нарадчій кімнаті під час винесення вироку;

2) на цій стадії кримінального провадження перевірити та оцінити докази на предмет їх допустимості чи належності неможливо;

3) ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення відповідних негласних дій і заходів не містить фактичних даних, на підставі яких можна встановити обставини, що входять до предмету доказування, а отже вона не є доказом в кримінальному провадженні;

4) ухвала слідчого судді містить відомості, що становлять державну таємницю, а тому не може бути розсекречена й долучена до матеріалів кримінального провадження [10, с. 95].

У контексті викладено зауважимо, що ухвала слідчого судді дійсно не є доказом у кримінальному провадженні, проте сторона захисту і суд повинні мати змогу перевірити законність дій сторони обвинувачення в частині правомірності тимчасового обмеження окремих прав людини під час проведення НСРД, ОРЗ чи КРД. Як справедливо зазначає О.С. Старенький, не знаття або несвоєчасне зняття грифу секретності з відповідної ухвали суду, на підставі якої проводилися відповідні негласні дії

альному доказуванні [13, с. 10]. Типовими наслідками недотримання зазначених вимог, тобто, нерозсекречення або несвоєчасного розсекречення ухвал слідчого судді, на підставі яких проводилися відповідні НСРД, ОРЗ або КРЗ, у кримінальному процесуальному доказуванні є:

1) неможливість використання результатів НСРД, ОРЗ і КРЗ як доказів в кримінальному провадженні через відсутність можливості перевірити й оцінити законність і обґрунтованість проведення згаданих негласних дій і заходів, правомірність тимчасового обмеження окремих прав людини відносно осіб, щодо яких вони проводилися, а також протоколів та інших оперативних документів на їх відповідність вимогам допустимості;

2) заявлення стороною захисту про визнання відповідних результатів негласних дій і заходів недопустимими доказами;

3) визнання процесуальних рішень, прийнятих на підставі результатів таких негласних дій і заходів, незаконними й необґрунтованими.

У контексті викладеного М.А. Погорецький і О.С. Старенький зауважують, що протоколи негласних дій і заходів з додатками лише у своїй єдності з відповідними ухвалами слідчого судді, на підставі яких вони здійснювалися, можуть бути використані у кримінальному процесуальному доказуванні. Відповідно до ч. 2 ст. 290 КПК України прокурор або слідчий за його дорученням зобов'язаний надати доступ до матеріалів провадження, які є в його розпорядженні, іншій стороні, у тому числі до будь-яких доказів, які самі по собі або в сукупності з іншими доказами можуть бути використані для доведення невинуватості або меншого ступеня винуватості обвинуваченого, або сприяти пом'якшенню покарання. На думку вчених, якщо сторона обвинувачення не здійснить відкриття таких матеріалів відповідно до положень ст. 290 КПК України, суд не має

права допустити їх використання як доказів. Висловлена наукова позиція обґрунтовується тим, що відсутність на момент відкриття в матеріалах провадження ухвали слідчого судді, на підставі яких проводилися відповідні негласні дії або заходи, суперечить реалізації засади змагальності у кримінальному процесуальному доказуванні [10, с. 103-104; 14].

Проте, відповідно до правової позиції Верховного Суду, якщо сторона обвинувачення вжила всіх необхідних та залежних від неї заходів, спрямованих на розсекречення процесуальних документів, які стали підставою для проведення негласних дій і заходів, однак вони не були розсекречені до моменту передачі провадження до суду з причин, що не залежали від волі або процесуальної поведінки прокурора, то в такому разі порушення вимог ст. 290 КПК України з боку сторони обвинувачення немає. Такі дозвільні документи, зокрема ухвала слідчого судді, можуть бути розкриті стороні захисту пізніше, після їх розсекречування.

Ухвала слідчого судді, яка стала підставою для проведення НСРД, ОРЗ або КРЗ, не є документом в розумінні ч. 2 ст. 99 КПК України, зважаючи на що має досліджуватися під час розгляду кримінального провадження в суді лише з метою оцінки допустимості доказів, здобутих у результаті їх здійснення. З урахуванням цього Верховний Суд зауважив, що суди не можуть визнавати здобуті докази недопустимими лише з підстав відсутності дозвільних документів на проведення негласних дій чи заходів в матеріалах провадження, не з'ясувавши попередньо причини їх відсутності та обставин, за яких вони своєчасно не розкриті стороні захисту на етапі завершення досудового розслідування [13, с. 10-11; 15; 16].

Зауважимо також, що ЄСПЛ неодноразово вказував на те, що в окремих випадках може виникати необхідність не розкривати певні докази

стороні захисту з метою захисту важливих суспільних інтересів або забезпечення прав інших осіб, життя, свобода чи безпека яких можуть бути поставлені під загрозу. Зазначена правова позиція викладена в рішеннях ЄСПЛ у справах «Leas v. Estonia» від 06 березня 2012 р. (п. 78), «Якуба проти України» від 12 лютого 2019 р. (п. 44) й «Doorson v. the Netherlands» від 26 березня 1996 р. (п. 70) та свідчить, що право на розкриття усіх доказів не є абсолютним. Але, згідно з п. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., обмеження права особи на захист може вважатися правомірним лише у тому випадку, коли це зумовлено «суворою необхідністю», за умови що воно буде належним чином урівноважено та компенсовано відповідними процедурами, яких дотримуються національні судові органи при здійсненні справедливого судового розгляду [13, с. 10-12; 17].

У підсумку зауважимо, що протоколи й інші оперативні документи з долученими до них додатками щодо здійснення НСРД, ОРЗ або КРЗ, які використовуються у кримінальному процесуальному доказуванні, як правило, мають підлягати розсекреченню одночасно з ухвалами слідчого судді про їх проведення. Така вимога зумовлена потребою своєчасного з'ясування питання щодо законності їх здійснення, правомірності тимчасового обмеження окремих прав людини та відповідності вимогам допустимості доказів, що неможливо здійснити без врахування правових підстав та умов їх проведення, зазначених у відповідні ухвалі [18, с. 48-55]. Тобто, ухвала слідчого судді, на підставі якої проводилися негласні дії або заходи, є не додатком до цих матеріалів, а їх невід'ємною частиною, а тому усі вони повинні розсекречуватися разом. Якщо ж уповноваженим суб'єктом у їх розсекреченні відмовлено з підстав, визначених у законі, то такі матеріальні носії інформації

не можуть долучатися до матеріалів кримінального провадження, за винятком проваджень, які містять відомості, що становлять державну таємницю. Досудове розслідування та судові провадження у таких кримінальних провадженнях проводяться з дотриманням вимог режиму секретності, з урахуванням положень ст.ст. 517-518 КПК України.

Висновки. Завдяки проведеному дослідженню виокремлено наслідки нерозсекречування або несвоечасного розсекречування ухвал слідчого судді, на підставі яких проводилися НСРД, ОРЗ чи КРЗ, якими може бути визнання судом здобутих доказів недопустимими.

З урахуванням попередніх теоретичних надбань вчених, які проводили наукові розвідки у цьому напрямі, а також результатів власних наукових досліджень пропонується внести наступні зміни і доповнення до КПК України, спрямовані на усунення окремих недоліків правового регулювання означеного питання, зокрема.

1. Абзац 2 пункту 4 частини 2 статті 99 КПК України «Документи» викласти у такій редакції:

«Матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп осіб, зібрані оперативними підрозділами з дотриманням вимог Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», за умови відповідності вимогам цієї статті, є документами та, після їх розсекречування в установленому порядку, можуть використовуватися в кримінальному провадженні як докази. Слідчий суддя, який надав дозвіл на проведення оперативно-розшукового або контррозвідального заходу, зобов'язаний за клопотанням прокурора, поданим до завершення досудового розслідування, розсекретити ухвалу про дозвіл на його проведення для долучення до кримінального провадження. Розсекречування таких матеріальних носіїв інформації здійснюється за умови, що розго-

лошення їх відомостей не завдасть шкоди національній безпеці України».

2. Частину 1 статті 256 КПК України «Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні» викласти у такій редакції:

«1. Протоколи щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій, аудіо-, або відеозаписи, фотознімки, інші результати, здобуті за допомогою застосування технічних засобів, вилучені під час їх проведення речі і документи або їх копії, після їх розсекречування в установленому порядку, можуть використовуватися в доказуванні на тих самих підставах, що і результати проведення інших слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування. Слідчий суддя, який надав дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, зобов'язаний за клопотанням прокурора, поданим до завершення досудового розслідування, розсекретити ухвалу про дозвіл на її проведення для долучення до матеріалів кримінального провадження. Розсекречування таких матеріальних носіїв інформації здійснюється за умови, що розголошення їх відомостей не завдасть шкоди національній безпеці України».

Викладені наукові погляди на проблемні питання та наслідки нерозсекречування ухвал слідчого судді, на підставі яких проводилися НСРД, ОРЗ чи КРЗ, для кримінального процесуального доказування, та запропоновані шляхи їх можливого вирішення носять переважно теоретико-прикладний характер, зважаючи на що подальші наукові розвідки у цьому напрямі продовжують залишатися перспективними.

Застосування негласних методів збирання фактичних даних, що мають значення для кримінального провадження та можуть бути використані у кримінальному процесуальному доказуванні, є усталеною практикою вітчизняних право-

охоронних органів та здійснюється у формі негласних слідчих (розшукових) дій, оперативно-розшукових і контррозвідувальних заходів. Демократичний розвиток громадянського суспільства та законодавче закріплення невідчужуваності й непорушності прав і свобод людини сформувало передумови для запровадження чіткої регламентації діяльності правоохоронних органів у сфері їх тимчасового обмеження. З урахуванням цього частина згаданих негласних дій і заходів здійснюється виключно на підставі відповідної ухвали слідчого судді, а використання в кримінальному провадженні здобутих у такий спосіб доказів належним чином контролюється. Проте, процес їх використання у кримінальному процесуальному доказуванні інколи буває ускладненим відсутністю в матеріалах провадження відповідних дозвільних документів на проведення, що перешкоджає своєчасному з'ясуванню питання про законність здійснення негласних дій і заходів, правомірність тимчасового обмеження окремих прав людини та відповідність здобутих доказів вимогам допустимості.

Зазначені недоліки зумовили потребу в проведенні окремого дослідження з метою виокремлення наслідків нерозсекречування або несвоечасного розсекречування ухвал слідчого судді, на підставі яких проводилися негласні слідчі (розшукові) дії, оперативно-розшукові чи контррозвідувальні заходи, з'ясування, який вплив вони справляють на кримінальне процесуальне доказування, та пошуку шляхів можливого вирішення проблемних питань.

Завдяки системному аналізу наукових джерел, положень чинного законодавства та матеріалів правозастосовної і судової практики з'ясовано, що в основі окресленої

проблеми знаходиться недосконала процедура розсекречування матеріальних носіїв інформації, зокрема ухвал слідчого судді про надання дозволу на проведення відповідних негласних дій і заходів. Виокремлено наслідки нерозсекречування судових рішень, що були підставою для проведення негласних слідчих (розшукових) дій, оперативно-розшукових або контррозвідувальних заходів, та визначено їх негативний вплив на використання здобутих результатів у кримінальному процесуальному доказуванні. З урахуванням попередніх теоретичних надбань вчених та результатів власних наукових досліджень запропоновано відповідні зміни і доповнення до КПК України, спрямовані на усунення окремих недоліків правового регулювання означеного питання.

Ключові слова: кримінальне провадження, негласні слідчі (розшукові) дії, оперативно-розшукові та контррозвідувальні заходи, ухвала слідчого судді, охорона державної таємниці, допустимість доказів і доказування.

Shcherbyna L. Consequences of non-disclosure of the investigative judge's approvals, on the basis of which covert investigative (search) action, operational search and counter-intelligence measures were carry out, for criminal procedural evidence

The use of clandestine methods of collecting factual data that are relevant for criminal proceedings and can be used in criminal procedural evidence is an established practice of domestic law enforcement bodies and is carried out in the form of clandestine investigative (search) action, operational search and counter-intelligence measures. The democratic development of civil society and the legislative consolidation of the inalienability and inviolability of human

rights and freedoms formed the prerequisites for the introduction of a clear regulation of the activities of law enforcement agencies in the field of their temporary restriction. In view of this, some of the above-mentioned covert actions and measures are carried out exclusively on the basis of the relevant decision of the investigating judge, and the use of evidence obtained in this way in criminal proceedings is duly controlled. However, the process of their use in criminal procedural evidence is sometimes complicated by the absence in the materials of the proceedings of relevant authorization documents for the conduct, which prevents the timely clarification of the issues of the legality of the implementation of secret action and measures, the legality of the temporary restriction of certain human rights, and the compliance of the obtained evidence with the requirements of admissibility.

These shortcomings have led to the need to conduct a separate study to identify the consequences of non-disclosure or late disclosure of the decisions of the investigating judge, on the basis of which secret investigative (search) action, operational search and counter-intelligence measures were carried out, to find out what impact they have on criminal procedural evidence, and to find ways of possible solution of problematic issues.

Thanks to a systematic analysis of scientific sources, provisions of current legislation and materials of law enforcement and judicial practice, it was found that the underlying problem is the imperfect procedure for declassification of material information carries, in particular, the approval of the investigating judge to grant permission for the conduct of relevant covert action and activities. The consequences of non-disclosure of judicial decisions that were the grounds for carrying out covert

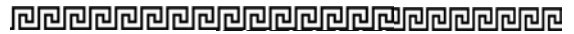

investigative (search) action, operational search and counter-intelligence measures are identified, and their negative impact on the use of the obtained results in criminal procedural evidence is determined. Taking into account the previous theoretical achievements of scientists and the results of their own scientific research, corresponding amendments and additions to the CPC of Ukraine are proposed, aimed at eliminating certain shortcomings in the legal regulation of this issue.

Key words: criminal proceedings, covert investigative (search) action, operational search and counter-intelligence measures, decision of the investigating judge, secrecy of physical media, admissibility evidences and proving.

Література

1. Рекомендація № Rec (2005) 10 Комітету Міністрів Ради Європи «Про «особливі методи розслідування» тяжких злочинів, у тому числі терористичних актів» від 20.04.2005 р. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/260347_260412 (дата звернення: 30.05.2024).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013, № 9-10, 11-12, 13. Ст. 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 30.05.2024).
3. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 22. Ст. 303. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (дата звернення: 30.05.2024).
4. Про контррозвідальну діяльність: Закон України від 26.12.2003 р. № 374-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 12. Ст. 89. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15#Text> (дата звернення: 30.05.2024).
5. Писарчук Р.В., Щербина Л.І. Проблеми питання використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій, що пов'язані із втручанням у приватне спілкування, в кримінальному судочинстві. Вісник кримінального судочинства. 2020. № 3-4. С. 32-42.
6. Писарчук Р.В. Використання матеріалів оперативно-розшукової та контррозвідальної діяльності у кримінальному провадженні. Юридичний науковий електронний журнал. 2023, № 6. С. 536-539. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2023/124.pdf (дата звернення: 31.05.2024).
7. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1681/51. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text> (дата звернення: 31.05.2024).
8. Про державну таємницю: Закон України від 11.01.1994 р. № 3855-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994, № 16. Ст. 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text> (дата звернення: 31.06.2024).
9. Звід відомостей, що становлять державну таємницю, затверджений наказом Центрального управління СБ України від 23.12.2020 р. № 383. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text> (дата звернення: 31.05.2024).
10. Старенький О.С. Наслідки не розсекречування процесуальних рішень, на підставі яких проводилися негласні слідчі (розшукові) дії, у кримінальному процесуальному доказуванні. Вісник кримінального судочинства. 2018. № 2. С. 92-108. URL: https://vkslaw.knu.ua/images/verstka/2_2018_Starenkyi.pdf (дата звернення: 01.06.2024).
11. Узагальнення судової практики розгляду клопотань про дозвіл на проведення негласних слідчих (розшукових) дій слідчим суддею: постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17.02.2014 р. № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003740-14#Text> (дата звернення: 01.06.2024).
12. Амелін О. Проблеми розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним перешкоджанням мирним

акціям протесту, зборам та мітингам. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2015. № 4. С. 1-9.

13. Узагальнення практики суду касаційної інстанції з питань проведення та оцінювання результатів НСРД у кримінальному провадженні. Київ: Тренінг-центр прокурорів України. 2021. 93 с. URL: https://ptcu.gp.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/uzagalnennya_praktyky_sudu_po_nsr_d_z_qrkodamy_1.pdf (дата звернення: 01.06.2024).

14. Погорецький М.А., Старенький О.С. Чому результати НС(Р)Д не будуть доказами без розсекречування дозволів на їх проведення. Закон і бізнес. 24-30.11.2018 р. URL: <https://zib.com.ua/ua/135424.html> (дата звернення: 01.06.2024).

15. Справа № 751/7557/15-к, провадження № 13-37к18: постановва Великої Палати Верховного Суду від 16.01.2019 р. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/>

[document/79298340](https://verdictum.ligazakon.net/document/79298340) (дата звернення: 01.06.2024).

16. Справа № 640/6847/15-к, провадження № 13-43к19: постановва Великої Палати Верховного Суду від 16.10.2019 р. URL: <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/85174578> (дата звернення: 01.06.2024).

17. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, Рада Європи, 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 02.06.2024).

18. Соколов О.В. Ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії: окремі питання правового регулювання та правозастосування. Судова та слідча практика в Україні. 2017. Вип. 4. С. 48-55. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/452795> (дата звернення: 02.06.2024).

